

គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការកែទម្រង់ច្បាប់

ទស្សនាវារ ស្តីពីការរៀបចំក្របពណ៌ជូនកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

ថ្ងៃពុធ ១០កើត ខែបឋមាសាណ ឆ្នាំមមី អដ្ឋស័ក ព.ស. ២៥៧០

ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៦

ដោយ៖ ឯកឧត្តម លី ប័ន្តតុលា

រដ្ឋលេខាធិការទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី អនុប្រធាននិងជាអគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ក.ប.

មាតិកា

១

សេចក្តីផ្តើម

២

បញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងតម្រូវការនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៣

ដំណើរការនៃការរៀបចំទស្សនាទានស្តីពីក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៤

សេចក្តីព្រាងមាតិកានៃក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៥

ផែនការនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម

២. បញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងតម្រូវការនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

២.១. បញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម

២.២. គោលបំណង

២.៣. លទ្ធផលរំពឹងទុក

៣. ដំណើរការនៃការរៀបចំទស្សនាទានស្តីពីក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៣.១. ក្របខ័ណ្ឌអភិបាលកិច្ច

៣.២. ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

៣.៣. ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងការសិក្សាពីឧត្តមានុវត្តន៍ជាតិនិងអន្តរជាតិ

៣.៤. ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីក្រមពាណិជ្ជកម្មពីប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសដែលមានប្រព័ន្ធច្បាប់ស្រដៀងនឹងកម្ពុជា

៣.៥. ការសិក្សាពីវិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំក្រមរបស់កម្ពុជានិងអន្តរជាតិ

៤. សេចក្តីព្រាងមាតិកានៃក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៤.១. និយមន័យពាណិជ្ជកម្មក្នុងច្បាប់កម្ពុជា

៤.២. វិធានគ្រប់គ្រងលើវិស័យពាណិជ្ជកម្មដែលត្រូវដាក់ក្នុងក្រម

៤.៣. សេចក្តីព្រាងមាតិកានៃក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៥. ផែនការនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

១. សេចក្តីផ្តើម

១. សេចក្តីផ្តើម

- ❖ ស្របតាមមុខ្លឹមសារ នៃស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្របញ្ចកោណ ដំណាក់កាលទី១ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ក.ប.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៤ ដើម្បីជាយន្តការដឹកនាំ សម្របសម្រួល និងជំរុញការអនុវត្តការងារកែទម្រង់ច្បាប់ ស្របតាមកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។
- ❖ ដើម្បីជាទិសដៅការងារសម្រាប់ គ.ក.ប **សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បានប្រកាសឱ្យប្រើនូវ “ក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ច្បាប់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល” កាលពីថ្ងៃទី១០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥ រួមជាមួយនឹងចក្ខុវិស័យ “គ.ក.ប. ជានិម្មាបនករនៃប្រព័ន្ធច្បាប់និងវប្បធម៌នីតិវិធី ដោយផ្អែកលើគុណតម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់កម្ពុជានិងគុណតម្លៃសាកល”។
- ❖ ការដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលចងក្រង និងផ្សព្វផ្សាយច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយនៅក្នុងផែនការកម្មវិធីការងាររយៈពេល ២០ឆ្នាំ របស់ គ.ក.ប ដែលមានការរៀបចំក្រមនីយកម្មគតិយុត្តតាមវិស័យជាកម្មវិធីគាំទ្រ។
- ❖ **ឯកឧត្តម វង្ស វិស្សត ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធាន គ.ក.ប.** បានផ្តល់អនុសាសន៍ផ្ដើមគិតគូរលើការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជាក្នុងក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រនៃកម្មវិធីកែទម្រង់ច្បាប់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ចក្ខុវិស័យ

គ.ក.ច. ជានិម្មាបនកនៃប្រព័ន្ធច្បាប់ និងវប្បធម៌នីតិវដ្ត
ដោយផ្អែកលើគុណតម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់កម្ពុជា
និងគុណតម្លៃសាកល

បេសកកម្ម ៖ ដឹកនាំ និងសម្របសម្រួលការកែទម្រង់ច្បាប់កម្ពុជា ឱ្យទៅជាប្រព័ន្ធច្បាប់មួយដែលមានឯកភាព
ប្រសិទ្ធភាព សមានគតិភាព ឧត្តមានភាពគតិយុត្តនិងសន្តិសុខគតិយុត្ត ស្របតាមឧត្តមានវត្តន៍អន្តរជាតិ និងបរិការណ៍កម្ពុជា

ជំនាញកាលទី១

ពិនិត្យនុករូបនីយកម្មគតិយុត្ត

ជំនាញកាលទី២

សុខដុមករូបនីយកម្មគតិយុត្ត

ជំនាញកាលទី៣

ឯកសណ្ឋានុបនីយកម្ម
នៃប្រព័ន្ធច្បាប់

ជំនាញកាលទី៤

បូរណភាពនៃប្រព័ន្ធច្បាប់
និងចីរភាពវប្បធម៌នីតិវដ្ត

យុទ្ធសាស្ត្រ

គន្លឹះទី១៖

ដឹកនាំ និង
សម្របសម្រួល
ចងក្រង និង
ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់
និងលិខិតបទដ្ឋាន
គតិយុត្ត

យុទ្ធសាស្ត្រ

គន្លឹះទី២៖

ដឹកនាំ និង
សម្របសម្រួល
រៀបចំក្របខ័ណ្ឌ
តាក់តែងច្បាប់
និងលិខិតបទដ្ឋាន
គតិយុត្ត

យុទ្ធសាស្ត្រ

គន្លឹះទី៣៖

ដឹកនាំ និង
សម្របសម្រួល
ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ
គុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាព
នៃការ តាក់តែង និង
ការអនុវត្តច្បាប់និងលិខិត
បទដ្ឋានគតិយុត្ត

យុទ្ធសាស្ត្រ

គន្លឹះទី៤៖

ដឹកនាំ និង
សម្របសម្រួល
រៀបចំក្របខ័ណ្ឌ
ដោះស្រាយវិវាទ
គតិយុត្ត និងការពារ
នីត្យានុកូលភាព

យន្តការគាំទ្រទី១៖

គណៈកម្មការជំនាញទទួលបន្ទុក
តាមវិស័យ

យន្តការគាំទ្រទី២៖

ក្រុមការងារកែទម្រង់ច្បាប់នៅក្នុងក្រសួង
ស្ថាប័ន

យន្តការគាំទ្រទី៣៖

យន្តការស្ថាប័នអន្តរវិស័យ

យុទ្ធសាស្ត្រគាំទ្រទី១៖

រៀបចំផែនការសកម្មភាព
តាមជំណាក់កាលនីមួយៗ

យុទ្ធសាស្ត្រគាំទ្រទី២៖

រៀបចំស្តង់ដារប្រតិបត្តិការងារសម្រាប់
អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះទាំង៤

យុទ្ធសាស្ត្រគាំទ្រទី៣៖

រៀបចំប្រព័ន្ធដីជម្រកនុបនីយកម្ម
សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះ
ទាំង៤ក្នុងយុគសម័យឌីជីថល

យុទ្ធសាស្ត្រគាំទ្រទី៤៖

រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន
សម្រាប់ គ.ក.ច.

២. បញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងតម្រូវការនៃការ
រៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

២.១. បញ្ហាប្រឈមក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម

- អសង្គតិភាពរវាងច្បាប់នឹងច្បាប់
- អសង្គតិភាពរវាងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់
- លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តមានចំនួនច្រើន ហើយនៅដាច់ដោយឡែកពីគ្នា
- អនុលោមភាពច្បាប់ក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មមានច្រើនពេក (ការចុះបញ្ជី និងការសុំលិខិតអនុញ្ញាតឬអាជ្ញាប័ណ្ណ) ក៏ដូចជាភាពស្មុគស្មាញនៃនីតិវិធី
- វិវាទសមត្ថកិច្ចរវាងស្ថាប័នគ្រប់គ្រង

- ច្បាប់ខ្លះមិនអាចអនុវត្តបាន ឬហួសសម័យ (ច្បាប់ក្ស័យធន ច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម)
- ការធ្វើឌីជីថលបន្ថយកម្មនៃសេវាសាធារណៈ
- វិស័យខ្លះមិនទាន់មានវិធានគតិយុត្តិគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់ ជាពិសេសក្នុងវិស័យឌីជីថល
- ភាពលំបាក ក្នុងការស្វែងរកច្បាប់ ជាពិសេសលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់របស់ក្រសួង
- ទំនុកចិត្តលើប្រព័ន្ធតុលាការ និងយន្តការដោះស្រាយវិវាទពាណិជ្ជកម្ម
- បញ្ហាអភិបាលកិច្ច ។ល។

២.២. គោលបំណង

- ✓ លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម
- ✓ រក្សាបាននូវគុណតម្លៃកម្ពុជាក្នុងបរិបទសកលការប្រកបដោយចីរភាពសម្ព័ន្ធជាក់លាក់ តាមតក្កវិជ្ជាគតិយុត្តមួយច្បាស់លាស់
- ✓ កាត់បន្ថយភាពស្មុគស្មាញ និងលុបបំបាត់ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានលើវិស័យពាណិជ្ជកម្ម
- ✓ ធានានូវស្តង់ដារ ភាពទាន់ពេលវេលា គុណភាព ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងភាពជឿទុកចិត្តពីសំណាក់ធុរជន វិនិយោគិន និងជាពិសេសអ្នកទទួលផលចុងក្រោយ គឺប្រជាជនកម្ពុជា និងជាតិកម្ពុជាទាំងមូល។

២.៣. លទ្ធផលរំពឹងទុក

- ធានានូវសុខដុមការ្យបនីយកម្មនៃបទដ្ឋានគតិយុត្តក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ទាំងសង្គតិភាព និងនីត្យានុកូលភាព នៃការតាក់តែងការបកស្រាយ និងការអនុវត្តច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត
- មានគោលការណ៍ណែនាំច្បាស់លាស់ ងាយស្វែងរក ងាយអនុវត្តសម្រាប់ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម ស្របតាមបរិការណ៍កម្ពុជា និងឧត្តមានុវត្តន៍អន្តរជាតិ
- បង្កើនទំនុកចិត្តក្នុងការវិនិយោគ និងអាជីវកម្ម តាមរយៈក្របខ័ណ្ឌច្បាប់មួយច្បាស់លាស់តាមតក្កវិជ្ជាគតិយុត្ត
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃយន្តការដោះស្រាយវិវាទពាណិជ្ជកម្ម
- ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការវិនិយោគ និងអាជីវកម្មមួយដែលមានទំនុកចិត្ត និងស្តង់ដារជាតិកម្ពុជានិងអន្តរជាតិ។ល។

៣. ដំណើរការនៃការរៀបចំទស្សនាទានស្តីពីក្រមពាណិជ្ជកម្ម
សម្រាប់កម្ពុជា

៣. ដំណើរការនៃការរៀបចំទស្សនាទានស្តីពីក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៣.១. ក្របខ័ណ្ឌអភិបាលកិច្ច

៣.២. ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

៣.៣. ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងការសិក្សាពីឧត្តមានុវត្តន៍ជាតិនិងអន្តរជាតិ

៣.៤. ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីក្រមពាណិជ្ជកម្មពីប្រទេសអភិវឌ្ឍ និងប្រទេសដែលមានប្រព័ន្ធច្បាប់ស្រដៀងនឹងកម្ពុជា

៣.៥. ការសិក្សាពីវិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំក្រមរបស់កម្ពុជានិងអន្តរជាតិ

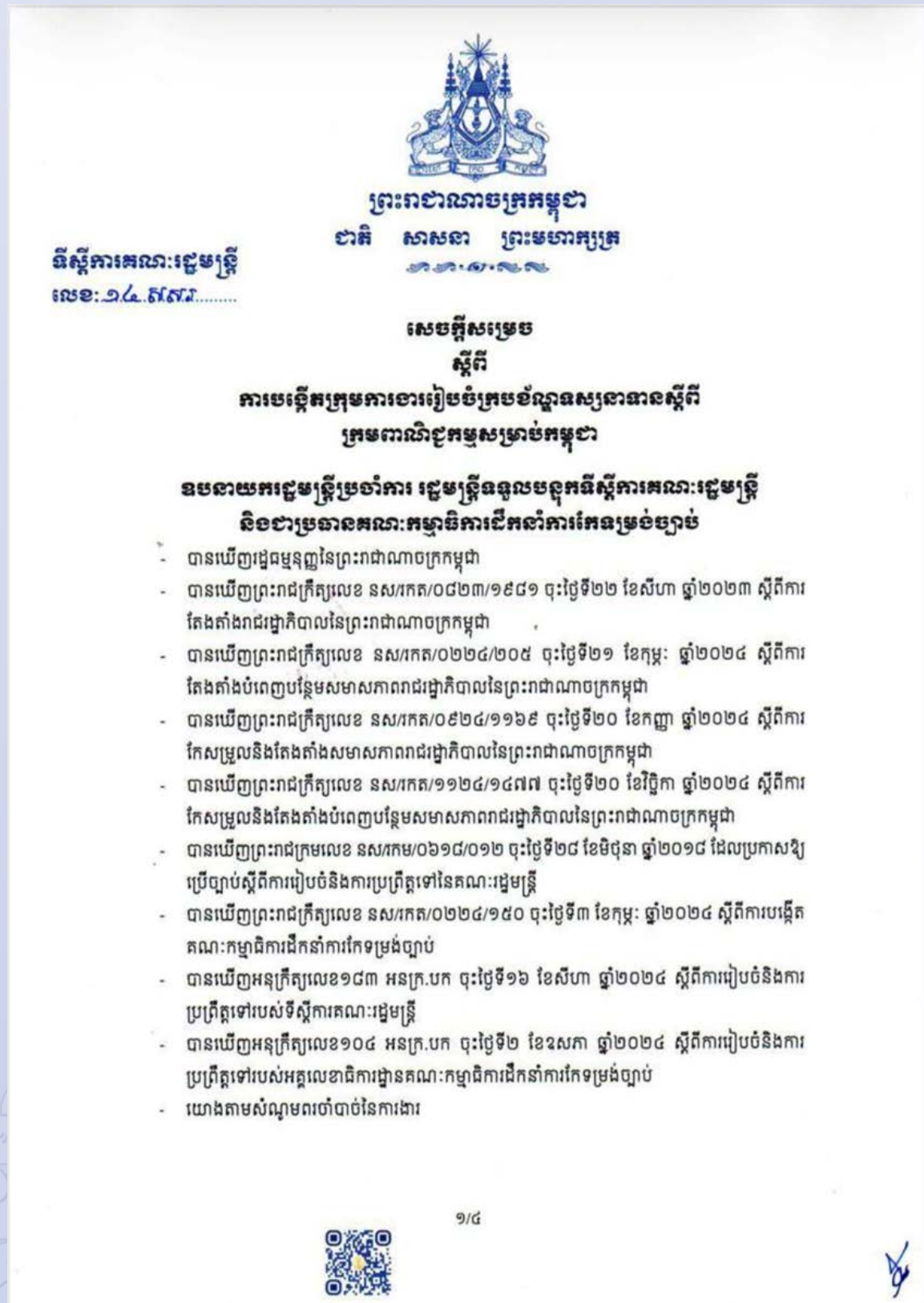

៣.១. ក្របខ័ណ្ឌអភិបាលកិច្ច

សេចក្តីសម្រេចលេខ១៤ សសរ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៦

ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងាររៀបចំក្របខ័ណ្ឌទស្សនាទានស្តីពីក្រុមពាណិជ្ជកម្ម

សម្រាប់កម្ពុជា

៣.២. ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ

ថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៥៖ កិច្ចប្រជុំពិភាក្សាស្តីពីការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជានៅខេត្តព្រះសីហនុ ក្រោមអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ឯកឧត្តម **វង្សី វិស្សត** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធាន **គ.ក.ប**។

ថ្ងៃទី២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៦៖ សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជានៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្រោមអធិបតីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ ឯកឧត្តម **វង្សី វិស្សត** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ។ ក្រោមប្រធានបទ៖ (១) ភាពចាំបាច់នៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា (២) វិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្ម និង (៣) មាតិកានៃក្រមពាណិជ្ជកម្ម។

៣.៣. ទស្សនកិច្ចសិក្សា និងការសិក្សាពីឧត្តមានុវត្តន៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ

ថ្ងៃទី១៩ ដល់ ២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៦៖ ទស្សនកិច្ចសិក្សានៅប្រទេសបារាំងដើម្បីស្វែងយល់អំពីគោលការណ៍តាក់តែងក្រមពាណិជ្ជកម្មរបស់ប្រទេសបារាំង។

គណៈប្រតិភូបានធ្វើទស្សនកិច្ចនៅស្ថាប័នដូចជា៖

១. Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne

២. គណៈកម្មាធិការជាន់ខ្ពស់ទទួលបន្ទុកក្រមនីយកម្ម (Commission Supérieure de Codification)

៣. សភាពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ (International Chamber of Commerce)

៤. សមាគម Henri Capitant

៣.៤. ការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីក្រមពាណិជ្ជកម្មពីប្រទេសអេស៊ីវឌ្ឍ និងប្រទេសដែលមានប្រព័ន្ធច្បាប់ស្រដៀងនឹងកម្ពុជា

Table with 4 columns: សហរដ្ឋអាមេរិក (UCC), ប្រទេសបារាំង, ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់, ប្រទេសជប៉ុន. Rows compare legal provisions across these countries regarding commercial law.

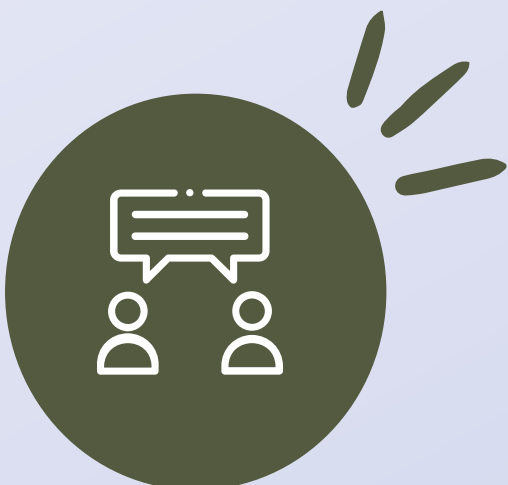

ការសិក្សាពីទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម

ពាណិជ្ជករ និងពាណិជ្ជករ
(Business to Business)

អាជីវកម្មមួយ បង្កើននូវតម្លៃសម្រាប់អាជីវកម្មមួយ ឬច្រើនផ្សេងទៀត ដូចជាក្រុមហ៊ុន រោងចក្រ និង ស្ថាប័នរកប្រាក់ចំណេញ តាមរយៈការចុះកិច្ចសន្យា ពាណិជ្ជកម្មជាដើម។

ពាណិជ្ជករ និងរដ្ឋាភិបាល
(Business and Government)

ការធ្វើអាជីវកម្ម ជូនក្រសួង ស្ថាប័ន តាមរយៈការ ដេញថ្លៃ និងស្តង់ដាររបស់រដ្ឋាភិបាលដែលបានកំណត់ នៅក្នុងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត។

ពាណិជ្ជករ និងអ្នកប្រើប្រាស់
(Business and consumer/end user)

ការធ្វើអាជីវកម្ម ជាមួយនឹងអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ ជារូបវន្តបុគ្គលដោយផ្ទាល់។

៣.៥. ការសិក្សាពីវិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំក្រមរបស់កម្ពុជានិងអន្តរជាតិ

វិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ក្នុងវិស័យតែមួយឱ្យស្ថិតក្នុងឯកសារតែមួយ មានសង្គតិភាព ឯកសណ្ឋាន និងសុខដុមនីយកម្មនៃបទប្បញ្ញត្តិគតិយុត្តជាធរមាន គឺមិនមានគោលការណ៍ណែនាំរួមជាស្តង់ដារអន្តរជាតិនោះទេ ពោលគឺអាស្រ័យទៅលើបរិបទរបស់ប្រទេស ការជះឥទ្ធិពលពីប្រព័ន្ធច្បាប់មួយមកលើច្បាប់នៃប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ឬកើតចេញពីការសិក្សាជាបទពិសោធន៍ ឬឧត្តមានុវត្តន៍ (Best practice) ពីគ្នាទៅវិញទៅមក។ កម្ពុជា ក៏មានបទពិសោធន៍ក្នុងការរៀបចំក្រមចំនួន៥ផងដែរ៖ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី (២០០៧) ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី (២០០៦) ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (២០០៩) ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ (២០០៧) និង ក្រមបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ (២០២៣)។

ជារួម វិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានមើលឃើញក្នុងរូបភាពចំនួន ៣ ដូចតទៅ៖

១. ការប្រមូលផ្តុំ (Consolidation)

ការប្រមូលផ្តុំ គឺជាការប្រមូលចងក្រង និងប្រមូលផ្តុំបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមានដោយបង្ហាញនិង/ឬបញ្ចូលនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលវិសោធនកម្ម និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនិរាករណ៍ ដោយពុំកែប្រែខ្លឹមសារឡើយ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវគោលការណ៍ពិនិត្យនុកូលភាព ពោលគឺដើម្បីសម្រួលដល់ការស្វែងរកនិងស្វែងយល់ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត។

២. ការចងក្រង (Compilation)

ការចងក្រងគឺជា ការប្រមូលផ្តុំអត្ថបទច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាក់តាមលំដាប់លំដោយ ដែលរៀបចំតាមកម្មវត្ថុគតិយុត្តកាលប្បវត្តិ និងផ្ទៀងផ្ទាត់បទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន ដោយអាចកែសម្រួលខ្លឹមសារ និងទម្រង់តិចតួច។ ការចងក្រងធ្វើឡើងដើម្បីធានាឱ្យបាននូវគោលការណ៍បុរណភាពនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលនៅជាធរមាននិងសង្គតិភាពនៃការរៀបចំមាតិកា។

៣. ក្រម (Codification)

ក្រម គឺជាការប្រមូល ចងក្រង រៀបចំឡើងវិញនូវបទប្បញ្ញត្តិច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាននានា ទាំងកម្រិតច្បាប់ និងកម្រិតឯកសារអនុវត្តប្រកបដោយរចនាសម្ព័ន្ធជាក់លាក់តាមតក្កវិជ្ជាគតិយុត្តមួយច្បាស់លាស់ និងក្នុងវិស័យជាក់លាក់ ដើម្បីសម្រេចបានឯកសារគតិយុត្តមួយដែលមានមាតិកាជ្រួតជ្រាប និងមានអានុភាពគតិយុត្ត។

គុណប្រយោជន៍និងគុណវិបត្តិ នៃការប្រមូលផ្តុំ ការចងក្រង និងក្រម

ប្រភេទ	គុណប្រយោជន៍	គុណវិបត្តិ	ជម្រើស
ការប្រមូលផ្តុំ	- វិធីសាស្ត្រសាមញ្ញ និងលឿន ដោយគ្រាន់តែប្រមូលច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានទាំងអស់បញ្ចូលរួមគ្នា តាមរយៈកិច្ចសហការជាមួយ ក.ក.ច. នៅតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ចំណាយធនធានតិច ទាំងធនធានមនុស្ស ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងពេលវេលា - ជំនួយដល់អ្នកច្បាប់ និងស្ម័គ្រច្បាប់ សាធារណៈជន ងាយស្រួលស្វែងរក និងសិក្សាពីច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។	- កាន់ច្រឡំលើច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលអសង្គតិភាព ឬអសុពលភាព - ជាន់ ឬស្ទួន ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្រដៀងគ្នា - គ្មានការរៀបចំជាលក្ខណៈប្រព័ន្ធបែបតក្កវិជ្ជាគតិយុត្ត - ច្រើនទំព័រ ឬច្រើនអត្ថបទពិបាកស្វែងរក បោះពុម្ព និងផ្សព្វផ្សាយ	មិនគួរជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រនេះសម្រាប់ការប្រមូលច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ក្នុងប្រធានបទណាមួយឡើយ។ ប៉ុន្តែវិធីសាស្ត្រនេះអាចនឹងយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណាក់កាលដំបូងនៃការធ្វើក្រម។

គុណប្រយោជន៍ និងគុណវិបត្តិនៃការប្រមូលផ្តុំ ការចងក្រង និងក្រម

ប្រភេទ	គុណប្រយោជន៍	គុណវិបត្តិ	ជម្រើស
ការចងក្រង	- ការចំណាយធនធាន ទាំងធនធានមនុស្ស និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងកម្រិតមធ្យម - ក្លាយជាឧបករណ៍គន្លឹះដែលមានបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានជួយដល់អ្នកច្បាប់ មន្ត្រីរាជការ និងស្ម័គ្រច្បាប់ ជុំវិញក្នុងការស្វែងរក ស្វែងយល់ និងជាឯកសារយោងសម្រាប់ការបំពេញភារកិច្ច និងការសិក្សាពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិជាធរមាន លើប្រធានបទដែលបានកំណត់ - ផ្តល់ភាពងាយស្រួលស្វែងរក និងចម្លងតាមមាតិកា ផ្នែក ឬចំណុចដែលចង់សិក្សាពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យ ឬការងាររបស់ខ្លួន - ធានាបាននូវគោលការណ៍បុរណភាពនៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងសង្គតិភាពនៃច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ និងសង្គតិភាពនៃច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលមានជាធរមាន	- ត្រូវការធនធានមនុស្ស ជាអ្នកច្បាប់មានជំនាញខ្ពស់ និងការសម្របសម្រួលពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកំណត់ពីធរមាននៃច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ - ត្រូវការអ្នកច្បាប់មានជំនាញខ្ពស់ ក្នុងវិស័យ ឬប្រធានបទជាក់លាក់ ដើម្បីរៀបចំមាតិកា - ត្រូវការពេលវេលាពិនិត្យ បែងចែក និងសរសេរឡើងវិញក្នុងទម្រង់ជាអត្ថបទ - កំហុសអក្ខរាវិរុទ្ធ និងឃ្លោងឃ្លាអាចខុសឆ្គង តិចតួចពីខ្លឹមសារដើម	ជាបទពិសោធន៍ ក្រុមប្រឹក្សានីតិកម្មនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ បានជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រ សម្រាប់ប្រមូលចងក្រងនូវច្បាប់ និងព្រះរាជក្រឹត្យសំខាន់ៗទាំងឡាយដែលស្ថិតនៅជាធរមាន ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយសាមញ្ញភាព បុរណភាព គុណភាព និងសោភ័ណភាព សម្រាប់ជាគុណប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងយល់និងការប្រតិបត្តិការងារក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

គុណប្រយោជន៍ និងគុណវិបត្តិនៃការប្រមូលផ្តុំ ការចងក្រង ក្រម

ប្រភេទ	គុណប្រយោជន៍	គុណវិបត្តិ	ជម្រើស
ក្រម	- អនុញ្ញាតឱ្យមានការកែប្រែច្បាប់នៃអត្ថបទគតិយុត្ត និងករណី ឬរៀបចំតាក់តែងបទប្បញ្ញត្តិឡើងវិញ ឬបំពេញបន្ថែមស្របតាម គោលការណ៍ទូទៅ គោលការណ៍គ្រឹះ និងតាមវិស័យជាក់លាក់ - ធានាបាននូវការគោរពគោលការណ៍ ឋានានុក្រមនៃលិខិតបទដ្ឋាន គតិយុត្ត - លុបបំបាត់ភាពដាច់ដោយដុំៗ និងភាពមិនច្បាស់លាស់នៃបទដ្ឋាន គតិយុត្តក្នុងវិស័យតែមួយ និងធានាឯកសណ្ឋានគតិយុត្ត - បញ្ជាក់បានច្បាស់នូវលិខិតបទប្បញ្ញត្តិស្រពេចស្រពិល និងធានា សុខដុមនីយកម្មនៃបទដ្ឋានគតិយុត្ត ដែលកំពុងស្ថិតនៅជាធរមាន - កាត់បន្ថយអតិផរណានៃច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្រោមច្បាប់ ដោយគិតគូរទៅលើភាពជន់ជាន់នៃច្បាប់ - បង្ហាញពីវិធាននិងនីតិវិធីនៃការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យ - ផ្តល់ភាពងាយស្រួលក្នុងការពិនិត្យ ប្រឹក្សា ស្វែងរក ស្វែងយល់អំពី វិធានគតិយុត្តក្នុងវិស័យជាក់លាក់។	- ការចំណាយធនធាន ទាំងធនធានមនុស្ស ធនធានសម្ភារ និងធនធាន ហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ដើម្បីប្រមូល ពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ - ភាពស្មុគស្មាញ និងប្រើប្រាស់ពេលវេលាយូរសម្រាប់ការសិក្សារៀបចំ និងបំពេញនីតិវិធី - ការកើតឡើងនៃវិវាទគតិយុត្តដែលទាមទារឱ្យមានការនិរាករណ៍ ឬធ្វើ វិសោធនកម្ម - តម្រូវការវិធីសាស្ត្រ និងធនធានសម្រាប់រៀបចំតម្រូវការនៃការធ្វើក្រម ទាំងទិដ្ឋភាពនយោបាយ ទិដ្ឋភាពគតិយុត្តនិងទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេស - ត្រូវការធនធានមនុស្ស ជាអ្នកច្បាប់មានជំនាញខ្ពស់ និងការសម្រប សម្រួលពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីប្រមូល និងកំណត់ពីធរមាននៃ ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត - ត្រូវការអ្នកច្បាប់មានជំនាញខ្ពស់ក្នុងវិស័យ ឬប្រធានបទជាក់លាក់ ដើម្បីវិភាគ វាយតម្លៃ រៀបចំ មាតិកា ខ្លឹមសារ ដែលអាចឈានដល់ការ ធ្វើនិរាករណ៍ផ្នែក ឬអត្ថបទច្បាប់ទាំងស្រុង និងអាចរៀបចំតាក់តែងថ្មី បំពេញបន្ថែម - ទាមទារឱ្យមានការឯកភាព និងដឹកនាំការរៀបចំក្នុងកម្រិតនយោបាយ	ជាបទពិសោធកម្ពុជា បានរៀបចំក្រមចំនួន ៥ រួមមាន ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ និងក្រមបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ។ ដោយឡែកវិធីសាស្ត្រនៃការរៀបចំក្រមនីមួយៗ ត្រូវ បានរៀបចំឡើងតាមរយៈវិធីសាស្ត្រដោយឡែកពីគ្នា អាស្រ័យលើចរិតលក្ខណៈនៃវិស័យនីមួយៗ ជំនួយពីដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍និងបណ្តាប្រទេសជាមិត្ត។

៤. សេចក្តីព្រាងមាតិកានៃក្រមពាណិជ្ជកម្ម

៤.១. និយមន័យពាណិជ្ជកម្មក្នុងច្បាប់កម្ពុជា

ច្បាប់ស្តីពីវិធានពាណិជ្ជកម្ម និងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានកំណត់នូវនិយមន័យ ពាណិជ្ជករ គឺជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល ទាំងឡាយណាដែលធ្វើពាណិជ្ជកិច្ច ហើយដែលយកពាណិជ្ជកិច្ចនេះជា មុខរបរខ្លួនជាប្រចាំ។ ពាណិជ្ជកិច្ច ជាសកម្មភាពទិញលក់ទំនិញ ឬសេវា ដែលត្រូវបានអនុវត្តជាប្រចាំក្នុងគោលដៅធ្វើការដោះដូរ និងស្វែងរកចំណេញ។

ច្បាប់នេះចាត់ទុកថាជាពាណិជ្ជកិច្ចរាល់សកម្មភាព ដែលមានចែងជាអាទិ៍ដូចខាងក្រោម៖

- ការទិញដើម្បីលក់ទៅវិញ គិតបញ្ចូលទាំងក្នុងវិស័យអចលនទ្រព្យ
- រាល់សកម្មភាព នៃសហគ្រាសជួល សហគ្រាសការណ៍កម្ម សហគ្រាសយកកម្រៃជើងសារ សហគ្រាសដឹកជញ្ជូន សហគ្រាសបោះពុម្ពផ្សាយ និងសេវាដទៃទៀត
- ប្រតិបត្តិការនៃធនាគារប្តូររូបិយវត្ថុ
- ការផ្តល់សេវាអន្តរការ សេវាទីភ្នាក់ងារ ការិយាល័យសម្របសម្រួលកិច្ចការសេវាវប្បធម៌ និងការចាត់ចែងនូវទស្សនីយភាពជាសាធារណៈ
- ប្រតិបត្តិការនៃសហគ្រាសសំណង់ ការទិញ ឬការជួលនាវាដឹកជញ្ជូនក្នុងប្រទេស ឬក្រៅប្រទេស ការដឹកជញ្ជូន និងការផ្ញើបញ្ជូនតាមផ្លូវគោក ផ្លូវទឹក ឬផ្លូវអាកាស
- ការធានារ៉ាប់រងគ្រប់ប្រភេទ
- អាជីវកម្មនេសាទ អាជីវកម្មព្រៃឈើ និង រ៉ែ ។

ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា

- ❖ ក្នុងដំណើរនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងកែទម្រង់ក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មទាំងក្នុងនិងក្រៅស្រុក ច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត គោលនយោបាយសំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់៖
 - ✓ ច្បាប់ជាតិ ចំនួន ២១
 - ✓ ច្បាប់អន្តរជាតិ ចំនួន ១៥
 - ✓ អនុក្រឹត្យ ចំនួន ១២
 - ✓ ប្រកាស ចំនួន ៣១
 - ✓ គោលនយោបាយ ចំនួន ៣
- ❖ ក្នុងនីតិកាលទី៧ នៃរដ្ឋសភា ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានគ្រោងនូវផែនការរៀបចំច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត
 - ✓ ច្បាប់ ចំនួន ៦
 - ✓ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុម័តកិច្ចព្រមព្រៀងចំនួន ៥ (បានឆ្លងរដ្ឋសភា)
 - ✓ អនុក្រឹត្យ ចំនួន ២៥
 - ✓ កិច្ចព្រមព្រៀង និងពិធីសារ ចំនួន ៩
 - ✓ គោលនយោបាយ ចំនួន ១

៤.២. វិធានគ្រប់គ្រងលើវិស័យពាណិជ្ជកម្មដែលត្រូវដាក់ក្នុងក្រម

ការសាកល្បងកំណត់នូវវិធានគ្រប់គ្រងលើវិស័យពាណិជ្ជកម្មដែលត្រូវដាក់ក្នុងក្រមពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជារួមមានវិធានដូចខាងក្រោម៖

- បណ្តុំនៃវិធានដែលគ្របដណ្តប់លើវដ្តនៃសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម៖ (១) ការចាប់ផ្តើមធ្វើពាណិជ្ជកម្ម (២) ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម (៣) ការដោះស្រាយវិវាទ និង (៤) ការបិទសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម
- បណ្តុំនៃវិធានគតិយុត្តដែលគ្របដណ្តប់លើទំនាក់ទំនងពាណិជ្ជកម្ម៖ រួមមានទាំងអាជីវកម្មនិងអាជីវកម្ម និងអាជីវកម្មនិងអ្នកប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ
- បណ្តុំនៃវិធានដែលគ្របដណ្តប់រាល់សកម្មភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ៖ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម និងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដោយមិនគ្របដណ្តប់ដល់នីតិផ្សេងៗដែលជាសាខានៃនីតិសាធារណៈ (ដូចជា ពន្ធដារ គយ...) នោះទេ។

៤.៣.សេចក្តីព្រាងមាតិកានៃក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

គន្ថីទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
មាតិកាទោល បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
គន្ថីទី២ វិធានពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម និងសហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម
មាតិកាទី១ វិធានពាណិជ្ជកម្មនិងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
មាតិកាទី២ សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម
គន្ថីទី៣ ម៉ាកនិងពាណិជ្ជនាម
មាតិកាទី១ ម៉ាកនិងពាណិជ្ជនាម
មាតិកាទី២ ការប្រកួតប្រជែងមិនស្មោះត្រង់
គន្ថីទី៤ ប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម
មាតិកាទី១ ទំនាក់ទំនងនៃការតំណាង
មាតិកាទី២ កិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្ម
មាតិកាទី៣ ឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន
មាតិកាទី៤ ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់
មាតិកាទី៥ ប្រតិបត្តិការដែលមានកិច្ចធានា
គន្ថីទី៥ ការប្រកួតប្រជែង និងកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់
មាតិកាទី១ ការប្រកួតប្រជែង
មាតិកាទី២ កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់

គន្ថីទី៦ ស្ថានភាពលំបាកក្នុងពាណិជ្ជកម្ម
មាតិកាទី១ ការបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការលំបាករបស់សហគ្រាស
មាតិកាទី២ នីតិវិធីការពារ
មាតិកាទី៣ ការស្តារអាជីវកម្មតាមផ្លូវតុលាការ
មាតិកាទី៤ ការរំលាយសហគ្រាសតាមផ្លូវតុលាការ
មាតិកាទី៥ ការបិទសហគ្រាស
គន្ថីទី៧ ការដោះស្រាយវិវាទ
មាតិកាទី១ វិវាទពាណិជ្ជកម្ម
មាតិកាទី២ វិវាទជាមួយអ្នកប្រើប្រាស់
គន្ថីទី៨ នេសាទប្បញ្ញត្តិ
មាតិកាទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ
មាតិកាទី២ បទល្មើសក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម
គន្ថីទី៩ អនុប្បញ្ញត្តិ
គន្ថីទី១០ អវសានប្បញ្ញត្តិ

៥. ផែនការនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

៥. ផែនការនៃការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

ល.រ	សកម្មភាព	រយៈពេល
ជំណាក់កាលទី១. ការរៀបចំទស្សនាទានក្រមពាណិជ្ជកម្ម		
១	កិច្ចប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា	រយៈពេល ៨ខែ (ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២៦)
២	បង្កើតក្រុមការងាររៀបចំទស្សនាទានស្តីពីក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា	
៣	ការសិក្សាស្រាវជ្រាវឧត្តមានុវត្តន៍អន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងវិធីសាស្ត្រតាក់តែងក្រម	
៤	ទស្សនកិច្ចសិក្សាទៅប្រទេសបារាំង	
៥	សិក្ខាសាលាស្តីពីការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា	
ជំណាក់កាលទី២. ការរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្ម		
១	បង្កើតក្រុមការងារកម្រិតរាជរដ្ឋាភិបាលរៀបចំក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា	៣៦ខែ
២	ដំណើរនៃការរៀបចំសេចក្តីព្រាងក្រមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា	

៥. ផែនការផែនការរៀបចំក្រុមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា

ដំណាក់កាលទី៣. ការអនុវត្ត និងការផ្សព្វផ្សាយក្រុមពាណិជ្ជកម្ម		
១	សេចក្តីព្រាងក្រុមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជាដាក់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់ ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ កិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួង និងកិច្ចប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រីនៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីដោយក្រុមការងារអន្តរក្រសួង នៃរាជរដ្ឋាភិបាល	១២ខែ
២	សេចក្តីព្រាងក្រុមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជាដាក់ជូនគណៈកម្មការអចិន្ត្រៃយ៍ និង គណៈកម្មការជំនាញនៃរដ្ឋសភា	
៣	សេចក្តីព្រាងក្រុមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជាដាក់ជូនព្រឹទ្ធសភា	
៤	សេចក្តីព្រាងក្រុមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជាដាក់ថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ	
៥	ការផ្សព្វផ្សាយក្រុមពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់កម្ពុជា	

គុណតម្លៃស្នូល របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

នីតិរដ្ឋ និងការការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ

ការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគោលការណ៍នីតិរដ្ឋនិងការការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈត្រូវស្របតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសំដៅចូលរួមគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយបរិយាបន្ននិងចីរភាព។

គុណធម៌បតេយ្យ

ការជ្រើសរើស ការចាក់តាំង ការតែងតាំង ការដំឡើងថ្នាក់និងឋានន្តរស័ក្តិ ការផ្តល់គ្រឿងឥស្សរិយយស ការលើកទឹកចិត្តនិងការផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត ត្រូវផ្អែកលើសមត្ថភាព និងគុណវុឌ្ឍិរបស់មន្ត្រី។

សាមគ្គីភាព និងបរិយោមន្ន

ការចូលរួម ការគាំទ្រ ការចែករំលែក និងការសហការបំពេញការងារជាក្រុមក្នុងស្មារតីម្ចាស់ការ សាមគ្គីភាព និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ គឺជាមូលដ្ឋានដ៏រឹងមាំដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ។

វិជ្ជាជីវៈ និងក្រមសីលធម៌

មន្ត្រីគ្រប់រូបចាំបាច់មានវិជ្ជាជីវៈ និងត្រូវប្រតិបត្តិក្រមសីលធម៌ មន្ត្រីសាធារណៈ រួមមាន៖ ការគោរពពេលវេលា ឋានានុក្រម ការចាត់តាំង និងវិន័យការងារ ព្រមទាំងការរក្សាសីលធម៌ សុចរិតភាព ភក្តីភាព ឥស្សរភាព អព្យាក្រឹតភាព និងអាទិភាព សំដៅធានាឱ្យបាននូវគុណតម្លៃ កិត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។

សូមសោសនាអរគុណ

